Nordisk Råd

A 1727/vækst **Bilaga 18**

Fremlagt af Den Socialdemokratiske Gruppe

Behandles i Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Medlemsforslag om faglig organisering

Forslag

Den Socialdemokratiske Gruppe foreslår at

Nordisk råd rekommanderer de nordiske regeringer

at initiere en fælles diskussion om hvordan Norden kan tilrettelægge muligheden for et bedre organiseret arbejdsliv, herunder hvordan de nordiske lande kan videreudvikle modellen for et balanceret trepartssamarbejde

Baggrund

Faglig organisering på arbejdsmarkedet er en af grundpillerne i den nordiske arbejdsmarkedsmodel og dermed en forudsætning for et stærkt nordisk arbejdsmarked.

I årtier har det været en væsentlig del af de nordiske arbejdstageres kultur at være medlem af overenskomstbærende fagforeninger, hvor fagbevægelsen er en væsentlig aktør og tilslutningen hertil bygger på organiseringen af lønmodtagere og på at ivaretage deres interesser gennem forhandlinger og kollektive aftaler med arbejdsgiverne.

Faldende organiseringsgrad

Desværre viser flere undersøgelser at organisationsgraden i Norden de senere årene er faldene og at der er sket et opbrud i lønmodtagerenes organisationsmønster. En udvikling som særligt kommer til udtryk indenfor bestemte brancher, hvor lav organiseringsgrad bl.a. skyldes høj andel af midlertidige ansættelser, omfattende indleje af udenlandsk arbejdskraft og øget arbejdsledighed.

Faldende organiseringsgrad kan føre til, at lønmodtagerne får mindre forhandlingsstyrke over for arbejdsgiverne og dermed bliver arbejdstagerne overladt til sig selv på arbejdsmarkedet. Forhold som kan resultere i individuelle kontrakter med dårlige lønninger og ingen eller kun få rettigheder. Samtidig kan en lav organisationsgrad føre til at fagforeningerne bliver så små, at arbejdsgiverne ikke ønsker at lave aftaler med dem.

Balanceret trepartssamarbejde
Stærk vækst i økonomien og arbejdsproduktivitet siden halvfjerdserne er en væsentlig årsag til de nordiske landes høje velstand, hvor bl.a. lønfastsættelse, omfordelende skattesystem og sociale overførsler har bidraget til at lønforskellene i Norden er betydeligt lavere end i de fleste andre europæiske lande.

De seneste års faldende organiseringsgrad, kombineret med øget arbejdsledighed og konkurrence, tilsiger at Norden nu må stå sammen og forhindre svækkelse af trepartssamarbejdet og tilrettelægge muligheden for et bedre organiseret arbejdsliv. Den nordiske arbejdsmarkedsmodel skal udvikles og fortsat være en garant for gode levevilkår for nordens medborgere.

Socialdemokraterne i Nordisk Råd ønsker at styrke samarbejdet mellem arbejdslivets parter, som den bedste garanti for et anstændigt arbejdsliv i Norden.

Tusby, den 9. august 2017

Annette Lind (S)
Emilia Töyrä (S)
Erkki Tuomioja (sd)
Johan Andersson (S)
Jorodd Asphjell (A)
Karen J. Klint (S)
Karin Gaardsted (S)
Kåre Simensen (A)
Lars Mejern Larsson (S)
Lennart Axelsson (S)
Maarit Feldt-Ranta (sd)
Oddný Harðardóttir (A)
Peter Johnsson (S)
Phia Andersson (S)
Pyry Niemi (S)
Rikard Larsson (S)
Ruth Mari Grung (A)
Sonja Mandt (A)
Suzanne Svensson (S)
Tony Wikström (ÅSD)
Ville Skinnari (sd)